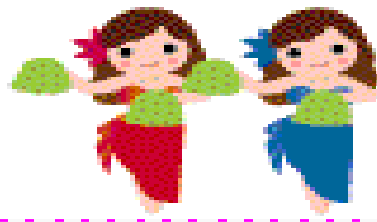
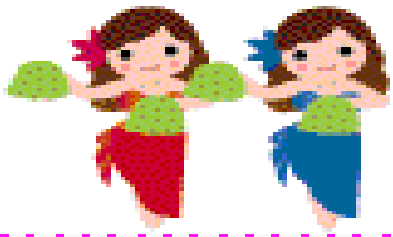

TRƯỜNG TIỂU HỌC LONG BIÊN

Luyện từ và câu – Lớp 4

Dấu gạch ngang.

Khởi động

Câu 1: Tìm những từ ngữ nói về đẹp bên ngoài, bên trong của con người?

- Từ ngữ thể hiện vẻ đẹp bên ngoài con người: *xinh xắn, duyên dáng, rục rĩ, thướt tha, lộng lẫy, xinh tươi, tươi tắn, yếu điệu, kiêu sa,....*

- Từ ngữ thể hiện vẻ đẹp bên trong con người: *dịu dàng, nét na, dũng cảm, thẳng thắn, trung thực, lịch sự, tế nhị, ngay thẳng, thật thà,....*

Câu 2: Đặt 2 câu nói về cái đẹp?

Câu 3 : Hãy kể tên những dấu câu đã được học?

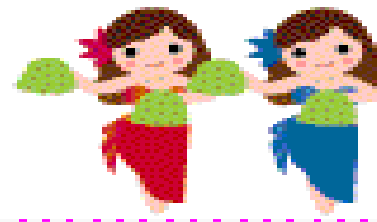
Trả lời:

Những dấu câu đã được học là: Dấu chấm, dấu phẩy, dấu chấm hỏi, dấu chấm than, dấu hai chấm.

Thứ năm ngày 24 tháng 2 năm 2022
Luyện từ và câu

Dấu gạch ngang (trang 45)

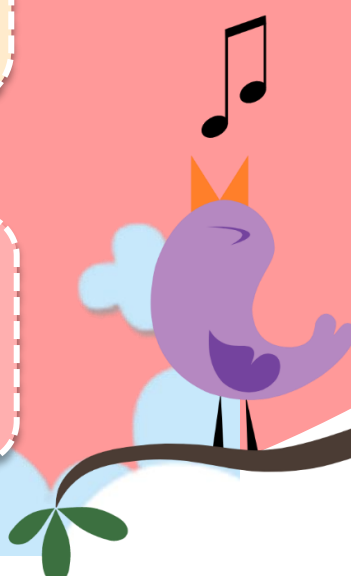

Yêu cầu cần đạt

1. Hiểu được tác dụng của dấu gạch ngang

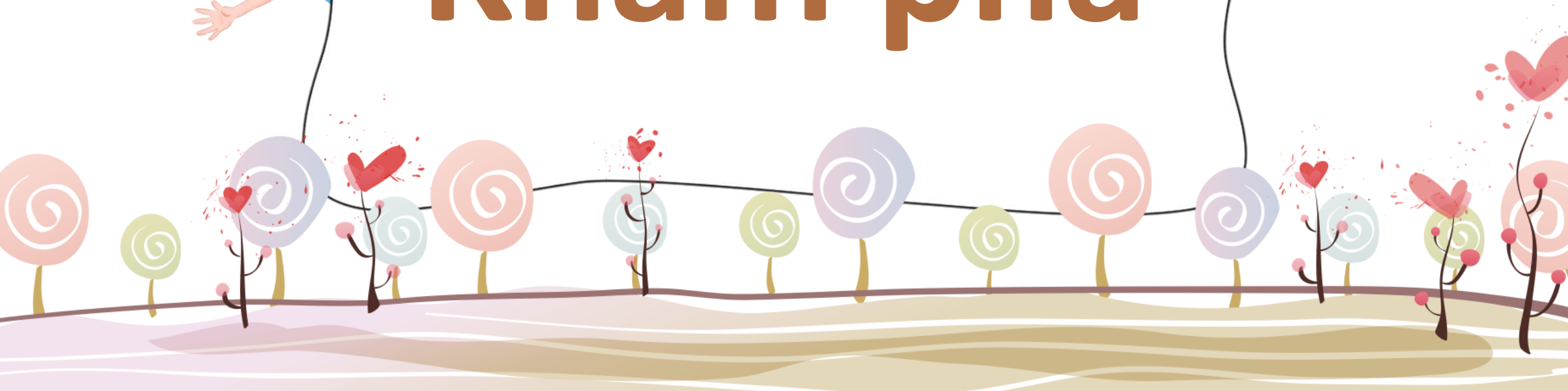
2. Nhận biết và nêu được tác dụng của dấu gạch ngang trong bài, biết sử dụng dấu gạch ngang khi viết.

3. Yêu thích môn học, chăm chỉ tích cực trong học tập.

Khám phá

Thứ năm ngày 24 tháng 2 năm 2022

Luyện từ và câu

Dấu gạch ngang (trang 45)

I. Nhận xét

Tìm những câu có dấu gạch ngang (dấu -) trong các đoạn văn sau và nêu tác dụng của dấu gạch ngang:

Đọc các đoạn văn sau:

a) Thấy tôi sán đến gần, ông hỏi tôi :

- Cháu con ai ?
- Thưa ông, cháu là con ông Thụ.

DUY KHÁN

b) Con cá sấu này màu da xám ngoét như da cây bần, gai lưng mọc chùng ba đốt ngón tay, trông dễ sợ. Cái đuôi dài – bộ phận khoẻ nhất của con vật kinh khủng dùng để tấn công – đã bị trói xếp vào bên mạng sườn.

Theo ĐOÀN GIỎI

c) Để quạt điện được bền, người dùng nên thực hiện các biện pháp sau đây:

- Trước khi bật quạt, đặt quạt hơi chắc chắn để chân quạt tiếp xúc đều với nền.
- Khi điện đã vào quạt, tránh để cánh quạt bị vướng víu, quạt không quay được sẽ làm nóng chảy cuộn dây trong quạt.
- Hằng năm, tra dầu mỡ vào ổ trục, bộ phận điều khiển hướng quay của quạt, nhưng không nên tra quá nhiều, vì dầu mỡ sẽ chảy vào trong làm hỏng dây bên trong quạt.
- Khi không dùng, cất quạt vào nơi khô, mát, sạch sẽ, ít bụi bặm.

Theo PHẠM ĐÌNH CƯỜNG

I. Nhận xét

a) Thấy tôi sấn đến gần, ông hỏi tôi :

- Cháu con ai ?
- Thưa ông, cháu là con ông Thư.

Duy Khán

Dấu gạch ngang trong đoạn này có tác dụng:

★ Dấu gạch ngang đánh dấu chỗ bắt đầu lời nói của nhân vật (ông khách và cậu bé) trong đối thoại.

b) Con cá sấu này màu da xám ngoét như da cây bần, gai lưng mọc chùng ba đốt ngón tay, trông dễ sợ. Cái đuôi dài - bộ phận khỏe nhất của con vật kinh khủng dùng để tấn công - đã bị trói xếp vào bên mạng sườn.

Theo Đoàn Giỏi

Dấu gạch ngang trong đoạn này có tác dụng:

★ Dấu gạch ngang đánh dấu phần chú thích (về cái đuôi dài của con cá sấu) trong câu văn.

c) Để quạt điện được bền, người dùng nên thực hiện các biện pháp sau đây:

- ⊖ Trước khi bật quạt, đặt quạt nơi chắc chắn để chân quạt tiếp xúc đều với nền.
- ⊖ Khi điện đã vào quạt, tránh để cánh quạt bị vướng víu, quạt không quay được sẽ làm nóng chảy cuộn dây trong quạt.
- ⊖ Hằng năm, tra dầu mỡ vào ổ trục, bộ phận điều khiển hướng quay của quạt, nhưng không nên tra quá nhiều, vì dầu mỡ sẽ chảy vào trong làm hỏng dây bên trong quạt.
- ⊖ Khi không dùng, cất quạt vào nơi khô, mát, sạch sẽ, ít bụi bặm.

Dấu gạch ngang trong đoạn này có tác dụng:

★ **Dấu gạch ngang liệt kê các biện pháp cần thiết để bảo quản quạt điện được bền.**

II. Ghi nhớ

Dấu gạch ngang dùng để đánh dấu :

- 1. Chỗ bắt đầu lời nói của nhân vật trong đối thoại.**
- 2. Phần chú thích.**
- 3. Các ý trong một đoạn liệt kê.**

Nêu ví dụ?

VD: + Em gặp cô ở sân trường và chào.

- Em chào cô ạ!

+ Em rất thích hoa hồng nhưng – giống cây bố em mang từ Đà Lạt về.

+ Mẹ em đi chợ viết ra giấy vật cần mua:

- Dao

- Chổi lau nhà

- Bát, đĩa...

Thực hành

III. Luyện tập

1. **Nêu những câu có dấu gạch ngang trong mẫu chuyện *Quà tặng cha* và nêu tác dụng của mỗi dấu.**

Quà tặng cha

Một bữa Pa-xcan đi đâu về khuya thấy bố mình - một viên chức tài chính – vẫn cặm cụi trước bàn làm việc. Anh rón rén lại gần. Ông bố vẫn mãi mê với những con số: Ông đang phải kiểm tra sổ sách.

“Những dãy tính cộng hàng ngàn con số, một công việc buồn tẻ làm sao !” – Pa-xcan nghĩ thầm. Trong óc chàng sinh viên trẻ tuổi chợt lóe lên một tia sáng. Anh lặng lẽ rút về phòng mình và vạch một sơ đồ gì đó lên giấy.

Mười hôm sau, ông bố ngạc nhiên thấy con ôm một vật gì kỳ lạ đặt trước bàn mình.
- Con hi vọng món quà nhỏ này có thể làm bố bớt nhức đầu vì những con tính – Pa-xcan nói.

Thì ra đó là một thứ máy tính cộng trừ mà Pa-xcan đã đặt hết tình cảm của người con vào việc chế tạo. Đó chính là cái máy tính đầu tiên trên thế giới, tổ tiên của những chiếc máy tính điện tử hiện đại.

Theo **LÊ NGUYỄN LONG, PHẠM NGỌC TOÀN**

1. Nêu những câu có dấu gạch ngang trong mẫu chuyện *Quà tặng cha* và nêu tác dụng của mỗi dấu.

(1) Một bữa Pa-xcan đi đâu về khuya thấy bố mình - một viên chức tài chính - vẫn cặm cụi trước bàn làm việc. Anh rón rén lại gần. Ông bố vẫn mãi mê với những con số: Ông đang phải kiểm tra sổ sách.

Tác dụng là:

Đánh dấu phần chú thích trong câu (bố Pa-xcan là một viên chức tài chính).

(4) “Những dãy tính cộng hàng ngàn con số, một công việc buồn tẻ làm sao !” — Pa-xcan nghĩ thầm. Trong óc chàng sinh viên trẻ tuổi chợt lóe lên một tia sáng. Anh lặng lẽ rút về phòng mình và vạch một sơ đồ gì đó lên giấy.

Tác dụng là:

Đánh dấu phần chú thích trong câu (đây là ý nghĩ của Pa-xcan).

Mười hôm sau, ông bố rất ngạc nhiên thấy con ôm một vật gì kì lạ đặt trước bàn mình.

(8) - Con hi vọng món quà nhỏ này có thể làm bố bớt nhức đầu vì những con tính
- Pa-xcan nói.

Thì ra đó là một thứ máy tính cộng trừ mà Pa-xcan đã đặt hết tình cảm của người con vào việc chế tạo. Đó chính là chiếc máy tính đầu tiên trên thế giới, tổ tiên của những chiếc máy tính điện tử hiện đại.

Tác dụng là:

- **Dấu thứ nhất là đánh dấu chỗ bắt đầu câu nói của Pa-xcan.**
- **Dấu thứ hai là đánh dấu phần chú thích (đây là Pa-xcan nói với bố)**

Qua bài tập 1 dấu gạch ngang dùng để đánh dấu :

- . Phần chú thích trong câu.**
- . Chỗ bắt đầu lời nói của nhân vật.**

2) Viết đoạn văn kể lại một cuộc nói chuyện giữa bố hoặc mẹ với em về tình hình học tập của em trong tuần qua, trong đó có dùng dấu gạch ngang để đánh dấu các câu đối thoại và đánh dấu phần chú thích.

2) Viết đoạn văn kể lại một cuộc nói chuyện giữa bố hoặc mẹ với em về tình hình học tập của em trong tuần qua, trong đó có dùng dấu gạch ngang để đánh dấu các câu đối thoại và đánh dấu phần chú thích.

- Con viết đoạn văn kể về cái gì?
- Đây là dấu gạch ngang đánh dấu câu đối thoại?
- Đây là dấu gạch ngang đánh dấu phần chú thích?

2. Viết đoạn văn kể lại một cuộc nói chuyện giữa bố hoặc mẹ với em về tình hình học tập của em trong tuần qua trong đó có sử dụng dấu gạch ngang để đánh dấu các câu đối thoại và đánh dấu phần chú thích.

Bài làm

Cuối tuần, như thường lệ mẹ tôi hỏi:

- Nào con trai, hãy báo cáo kết quả Học tập của mình cho cả nhà nghe.**
- Thưa mẹ! Con học rất tốt. Con tham gia đầy đủ các buổi học trực tuyến, làm bài đầy đủ và tích cực phát biểu, được cô khen ba lần đấy ạ.**
- Thế ư! Con mẹ ngoan lắm! Cố gắng lên con nhé! Mẹ tôi dịu dàng nói và nhìn sang Bồng – em gái tôi – nói nựng:**
- Bồng thấy anh Minh nhà mình có giỏi không?**

Vận dụng

Đúng chọn Đ, sai chọn S

a) Dấu gạch ngang đánh dấu chỗ bắt đầu lời nói của nhân vật trong đối thoại. Đ

b) Dấu gạch ngang đánh dấu phần chú thích trong câu. Đ

c) Dấu gạch ngang đánh dấu chỗ trích dẫn lời nói trực tiếp của nhân vật. S

d) Dấu gạch ngang đánh dấu các ý được liệt kê trong một đoạn văn. Đ

Dấu gạch ngang nào được đặt sai trong đoạn văn sau:

Thấy tôi đi về ⊖ bố liền hỏi:

- Con đi đâu về muộn vậy?
- Thưa bố, con đi học nhóm về ạ!

Định hướng học tập

- Học thuộc ghi nhớ trang 45
- Hoàn thành bài 2
- Chuẩn bị bài sau: **MRVT: Cái đẹp**

CHÀO CÁC EM !

